ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор приватного ЗЗСО

«Центр дистанційної освіти «ДЖЕРЕЛО»

_____ О.А. Кузьменко

28 червня 2019 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПРИВАТНОГО ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ТОВ «ЦЕНТР ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ «ДЖЕРЕЛО»

НА 2019-2020 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Схвалено
на засіданні
Педагогічної ради
(протокол № 8
від 28 червня 2019 року)

Київ-2019

Структура освітньої програми

Розділ 1. Загальна характеристика навчального закладу – дистанційної школи……..2

Розділ 2. Призначення дистанційної школи……8

Розділ 3. Опис "моделі" випускника школи……..12

Розділ 4. Цілі та завдання освітнього процесу школи……..15

Розділ 5. Навчальний план на 2019-2020 навчальний рік та його обґрунтування……...20

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій дистанційної форми навчання……47

Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми……...53

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми……63

Розділ 1. Загальна характеристика навчального закладу – дистанційної школи

Відповідно до п. 4 ст. 9 Закону України «Про освіту» дистанційна форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Школа з дистанційною формою навчання є навчальним закладом, зорієнтованим на розв'язання освітніх задач за рахунок новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, закладом, де розроблена модель гнучкої освітньої системи, зорієнтована на створення оптимальних навчальних умов, які враховують потреби та можливості кожного учня не залежно від місця його проживання/перебування.

Приватний заклад загальної середньої освіти «Центр дистанційної освіти «Джерело» є юридичною особою приватного права. ЗЗСО «ЦДО «Джерело» у своїй діяльності керується Конституцією України, Національною програмою виховання дітей та учнівської молоді в Україні, Національною доктриною розвитку освіти, Державною національною програмою «Освіта» («Україна XXI століття»), Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, законами України «Про господарські товариства», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Про затвердження Змін до Положення про дистанційне навчання (наказ МОН України від 14.07.2015 № 761), Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах (наказ МОН України від 10.07.2019 р. № 955), Положенням про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (наказ МОН України від 02.01.2019 р. №1369), Листом МОН України «Щодо використання

середньої освіти (надалі-ЗЗСО), головною метою яких є створення системи дистанційної освіти повного циклу: від першого навчального заняття – до випускних іспитів (ДПА складаються за фізичної присутності учня). Створення системи дистанційної освіти в умовах проголошеної в Україні децентралізації влади та децентралізації бюджетної системи, забезпечує загальнонаціональний доступ до освітніх ресурсів споживачів (учнів, екстернів, слухачів) незалежно від територіального місця їх проживання або перебування шляхом використання сучасних інформаційних технологій та телекомунікаційних мереж і надає їм реальну можливість реалізації свого конституційного права на освіту (в тому числі для українських громадян на території проведення АТО, АР Крим), а також забезпечує громадянам України та їх дітям демократичне право вибору – вибору форми освіти, що по суті є однією з головних рис саме демократичної та розвиненої держави.

Серед низки актуальних об'єктивних чинників, що детермінують необхідність застосування дистанційної форми освіти в Україні на рівні ЗЗСО відзначимо головні. По-перше, занадто значний стан міграції українського населення, про що свідчать офіційні дані, наведені нижче.

«Понад один мільйон українців виїхали на заробітки за кордон у 2011-2012 роках». «Згідно з офіційною статистикою, впродовж років незалежності України за кордон виїхало 2,7 млн. громадян. Однак, дійсні міграційні втрати в 1,7 раз більше, ніж зафіксовані офіційною статистикою». «Окрім внутрішньо переміщених осіб, які бігли з окупованих територій Донбасу та Криму, в Україні нараховується близько мільйона громадян, що виїхали за кордон. Так, загалом упродовж 2014-2015 років за межі України виїхало 900,6 тис. осіб». Враховуючи об`єктивну обмеженість тисяч українських учнів у сучасних умовах у доступі до навчання у ЗЗСО за українською програмою у зв`язку із агресією РФ щодо України, високим рівнем наслідкової міграції населення, - МОН України проголошує необхідність активізувати використання технологій дистанційного

навчання. В першу чергу – щодо українських дітей, які з об'єктивних причин залишаються на окупованій території АР Крим та на території проведення АТО.

Отже, Українська держава завдяки активному впровадженню дистанційної освіти на рівні ЗЗСО не дозволить втратити власні «молоді покоління», що мігрували, тому що українські діти завдяки дистанційній українській освіті мають можливість: підтримувати культурно-освітянський та духовний зв'язок з Батьківщиною; продовжити та завершити навчання в ЗЗСО, і саме головне – при такому підході Українська держава створює позитивні умови для повернення молоді до України задля вступу до українських ВНЗ та подальшої життєдіяльності в Україні на її благо.

По-друге, проголошена в 2015 році децентралізація влади та бюджетної системи може призвести до стрімкого скорочення ЗЗСО (зокрема, у сільській місцевості). Для багатьох регіонів України постане проблема забезпечення належного рівня загальної середньої освіти для учнів з сільських громад на фоні загальної критичної дефіцитності бюджетних коштів. Отже, активне впровадження дистанційної освіти на рівні ЗЗСО дозволить: державі зекономити величезні обсяги фінансових ресурсів в умовах критичної бюджетної дефіцитності; створити нові робочі місця для багатьох вчителів, які підлягають скороченню; забезпечити дітям сільської місцевості реалізацію конституційного права на якісну та системну середню освіту.

Відповідно до Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні, затвердженої Постановою МОН України від 20 грудня 2000 р., дистанційна освіта - це форма навчання, рівноцінна з очною, вечірньою, заочною та екстернатом, що реалізується, в основному, за технологіями дистанційного навчання. До визначальних рис дистанційної форми освіти належать: *гнучкість* - учні навчаються у зручний для себе час та у зручному місці; *модульність* - в основу програми дистанційної освіти покладається модульний принцип; кожний окремий курс створює цілісне уявлення про окрему предметну область, що

дозволяє з набору незалежних курсів модулів сформувати навчальну програму, що відповідає індивідуальним чи груповим потребам; *паралельність* - навчання здійснюється одночасно з професійною діяльністю (або з навчанням за іншим напрямком), тобто без відриву від виробництва або іншого виду діяльності; *велика аудиторія* - одночасне звернення до багатьох джерел навчальної інформації великої кількості учнів, спілкування за допомогою телекомунікаційного зв'язку між собою та з викладачами; *економічність* - ефективне використання навчальних площ та технічних засобів, концентроване і уніфіковане представлення інформації, використання і розвиток комп'ютерного моделювання повинні призвести до зниження витрат на підготовку фахівців; *технологічність* - використання в навчальному процесі нових досягнень інформаційних технологій, які сприяють входженню людини у світовий інформаційний простір; *соціальна рівність* - рівні можливості одержання освіти незалежно від місця проживання, стану здоров'я і соціального статусу; *інтернаціональність* - можливість одержати освіту у навчальних закладах іноземних держав, не виїжджаючи зі своєї країни та надавати освітні послуги іноземним громадянам і співвітчизникам, що проживають за кордоном; *нова роль вчителя* - дистанційна освіта розширює і оновлює роль викладача, робить його наставником-консультантом, який повинен координувати пізнавальний процес, постійно удосконалювати ті курси, які він викладає, підвищувати творчу активність і кваліфікацію відповідно до нововведень та інновацій; *позитивний вплив на учня* - підвищення творчого та інтелектуального потенціалу особи, що одержує дистанційну освіту, за рахунок самоорганізації, прагнення до знань, використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, вміння самостійно приймати відповідальні рішення; *якість* - якість дистанційної освіти не поступається якості очної форми навчання, оскільки для підготовки дидактичних засобів залучається найкращий викладацький склад і використовуються найсучасніші навчально-методичні матеріали; передбачається

введення спеціалізованого контролю якості дистанційної освіти на відповідність її освітнім стандартам.

Міжнародний досвід дистанційної шкільної освіти засвідчує, що технологія дистанційного навчання посилює роль методів активного та своєчасного пізнання. Порівняно з традиційною формою шкільного навчання, за якої основним завданням учня було та залишається запам'ятати матеріал та потім його відтворити, - застосування дистанційних технологій у учнів забезпечує розвиток та активізує вміння співставлення, синтезу, аналізу, оцінювання виявлення зв'язків, планування, групової взаємодії з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

У ЗЗСО «ЦДО «Джерело» можуть навчатися:

- школярі з усіх регіонів України (включно з віддаленої та складнодоступної місцевості);

- діти з особливими освітніми потребами та захворюваннями;

- школярі, що тимчасово проживають за кордоном або проживають на території проведення АТО, АР Крим;

- школярі, що за різних поважних причин не можуть регулярно відвідувати традиційну школу;

- школярі, що навчаються екстерном/сімейною формою навчання.

ЗЗСО «ЦДО «Джерело» організовує та регулює свою роботу самостійно. Основним документом, що детально регулює навчально-виховний процес, є Навчальний план ЗЗСО «ЦДО «Джерело», який розробляється на основі Типових навчальних планів, затверджених МОН України.

Випускники закладу одержують документ про освіту єдиного державного зразка.

До закладу зараховуються діти, за наявністю вільних місць, незалежно від їх місця реєстрації. Зарахування до ЗЗСО «ЦДО «Джерело» здійснюється відповідно до чинного законодавства про освіту.

ЗЗСО «ЦДО «Джерело» у зв'язку зі специфікою можливого віддаленого місця проживання або тимчасового перебування учня, зокрема, за кордоном або на окупованій території, оформлює вступ до школи (прийняття заяви, укладення договору та інших супровідних документів) в електронній формі.

Розділ 2. Призначення дистанційної школи

Як зазначає один з провідних сучасних світових експертів з питань освіти, автор бестеселлеру «Школа майбутнього» та багатьох інших книг сер Кен Робінсон: …мультимедіа, Інтернет – якщо поєднати ці технології з персоналізованим графіком навчання і талантом педагогів, ми докорінно змінимо освіту!

Однією з головних ідей сучасної освіти в цілому залишається її лінійність: ти мусиш почати з певної точки, пройти довгий шлях, і, якщо все буде добре, дійдеш то фінішу й залишишся там. Це абсолютно помилкове твердження, адже людське життя не лінійне, а органічне – ми підлаштовуємося до подій, які аж ніяк не вписуються в лінійну парадигму.

Існують три принципи, завдяки яким людське життя буде процвітати, і всі вони, на думку експерта, заперечуються сформованою культурою освіти.

Перший принцип – усі люди різні. Освітня система ж базується саме на схожості, вона зациклена на певних предметах і оминає увагою інші – наприклад, мистецтво. Дітям потрібен цікавий та різноманітний розклад, що націлений на вивчення усіх дисциплін.

Другий принцип – допитливість. Якщо дитину зацікавити, вона охоче буде навчатися самостійно. Тому тут дуже важлива роль учителя – це креативна професія, представники якої повинні не просто доносити знання, але й заохочувати їх отримувати.

Третій принцип – людське життя, по суті, креативне. Одне із головних завдань освіти – розбудити й посилити цю креативність, а не стандартизувати її, як це відбувається зараз.

Щоб отримати ефективну освітню систему для сучасних поколінь дітей необхідно індивідуалізувати навчальний процес: не стандартизувати, а створювати максимально можливі унікальні умови для кожного».

В дистанційній школі навчальний процес кожної дитини відбувається у її власному індивідуальному темпі. Що є принциповою перевагою над традиціюною класно-урочною системою.

Дистанційна школа – це персонально-орієнтований цікавий інтерактивно-пізнавальний простір життя дитини, отримання системних знань і навичок у власному індивідуальному темпі заради успішної життєвої реалізації за допомогою новітніх, в тому числі й авторських, інформаційно-комунікаційних технологій. Наш заклад – це дружна родина-команда, спільнота – де діти пізнають світ, де вчитель як тьютор живе інтересами і проблемами учнів, допомагає дітям їх своєчасно вирішувати; де панує добро, етичність і злагода. Заклад – як стартовий майданчик для добрих справ та самовдосконалення, де педагоги прагнуть допомогти успішному зростанню кожної дитини.

Всього в школі працює 23 педагогічних працівника нової педагогічної формації та культури: від майстрів (кандидатів наук, методистів, вищої та І категорій) до молодих вчителів, які отримують безцінний досвід дистанційної шкільної освіти.

Педагоги дистанційної школи «Джерело» у своїй діяльності:

- Усвідомлюють, що нові покоління дітей мають сучасні (принципово оновлені) освітні потреби та підходи.

- По-тьюторські усвідомлюють, що у кожної дитини свій власний внутрішній світ та персональний темп у навчанні.
- Креативні, творчі, не бояться експериментувати.
- Формують етичну атмосферу, поважають Особистість дитини.
- Мотивують як до критичного мислення, вміння аргументувати (довести) власну позицію, так і до креативного мислення – тобто здатності до продукування принципово нових оригінальних ідей.
- Щиро люблять свій предмет і з інтересом оновлюють свої професійні компетенції.
- Власним прикладом доводять свій свідомий (у тому числі й практичний) зв'язок з викладанням навчального предмету (переможці різноманітних професійних конкурсів; працювали на телебаченні; організували «Книжкову шафу»; систематично відвідують корисні сучасні семінари та вебінари; наукові статті друкують у відомих зарубіжних профільних виданнях; науковці, журналісти, продюсери та ін. – «нестандартні особистості»).
- Докладають зусиль, щоби навчальний матеріал з урахуванням новітніх технологічних можливостей і результатів наукового прогресу – з кожним навчальним роком був ще набагато цікавішим для учнів.
- Посилюють мотивацію до пізнання через роз'яснення практичної необхідності знань для особистої безпеки, повноцінної життєдіяльності, успішної кар'єри та ін.
- Закладають та розвивають інтерес до творчих предметів – що розвиває моторику, естетичне сприйняття, сприяє творчому просторовому мисленню.
- Посилюють виправдану мотивацію до вивчення іноземних мов та it-технологій.

- Формують конструктивно-позитивну it-культуру у дітей за принципом «Інтернет – передусім Джерело знань та інформації».

Отже, вчитель нестандартної школи також природньо є нестандартним. Він є справжнім новатором – тому що вже роками втілює оригінальні ідеї на практиці. Йому, як і дитині, ще хочеться відкриттів і здобутків. Він свідомо обрав професійний шлях не «професійної деформації», а постійного свідомого саморозвитку. Хоча цей шлях більш ускладнений специфікою оволодіння величезним обсягом it-навичок та систематичним оновленням навчального контенту, разом з тим для наших вчителів він є набагато цікавіший та прогресивніший, тому що дозволяє долати «стереотипні застарілі рамки» та відчувати справжній смак новаторства.

Наша спільна шкільна родина – це адміністрація, вчителі, учні та батьки з усіх регіонів України (в тому числі з безпосередньо окупованих територій проведення АТО та АР Крим) – великих міст та маленьких селищ, з біля 50-ти країн світу (родини, що переїхали на проживання за кордон та продовжують навчання за українською програмою) - впевнені у собі, своїх силах, які володіють перспективним прогресивним баченням того, яких змін школа потребує сьогодні, готові до співпраці для спільного розв'язання проблем.

Ми ставимо за мету не просто йти в ногу з часом, а випереджати його, вже роками впроваджуючи кращі зразки прогресивного зарубіжного досвіду. Це необхідна умова для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє.

Ми пишаємося нашими дітьми, усміхненими, радісними і захопленими, які кожного дня поспішають до навчального сайту закладу, де ми створили цілий світ знань.

Місія закладу: формування сучасного прогресивного освітнього середовища на навчальному сайті, спрямованого на пошук та впровадження ефективних способів розкриття, вдосконалення та реалізації персонального творчого потенціалу дитини через навчання, родину, спільноту. Кожній дитині – гідні, екологічні й необхідні умови розвитку та реалізації свого потенціалу для власного розвитку та суспільного блага – не залежно від місця проживання/перебування, не залежно від віку.

Головна мета: Шляхом співпраці дітей, батьків, учителів, розуміючи, що кожен є самоцінною особистістю, через відкриті щирі неупереджені стосунки, беззаперечне прийняття дитини, свободу і творчість учителя створити умови для гармонійного розвитку дитини та формування її цікавого пізнавального життєвого простору.

Розділ 3. Опис "моделі" випускника школи

Кожна дитина – для нас неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями Особистість. Місія нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками.

У школі колективом підготовлено чимало переможців і призерів олімпіад та турнірів, в тому числі й міжнародного статусу. Випускники навчаються у престижних ВНЗ – як Україні, так і багатьох зарубіжних країн. Це стало можливим завдяки створенню багаторівневої системи навчання й виховання, що спирається на нашу модель випускника та сучасні авторські технології та методики дистанційного навчання.

Школа відповідає сучасним вимогам:

- випрацьовано принципово нову модель навчання й виховання;

- змінився характер взаємин між учителями й учнями, виникла повноцінна етична безстресова взаємодія;
- розкриває внутрішні особливості учнів, що формує компетентну особистість учня в різних сферах діяльності;
- компетентний підхід у навчанні й вихованні переборює розрив усталених застрілих шаблонів між навчанням і реальним життям.
- є інструментом самовдосконалення персоналіті та допомагає сформувати особистість, компетентну в різних сферах діяльності.

Спираючись на твердження Кен Робінсона: у ширшому розумінні здобута шкільна освіта має чотири ключові ролі у моделі випускника.

Перша з них - економічна. Освіта, звісно, відіграє вкрай важливу економічну роль, було б дивно стверджувати протилежне. Ми сподіваємося, що наша освітня система допоможе нашим дітям розвинути власні таланти, навички, здібності, компетенції і знання, потрібні їм для того, щоб стати економічно активними, продуктивними й незалежними. Отож, ключове питання полягає в тому, яких саме навичок і знань вони потребують, щоб брати участь і долучатися до економічного зростання й розвитку в сучасній ері людської історії, в 21-му столітті, а не 19-му.

Друга важлива роль освіти – соціальна. Ми сподіваємося, що освіта навчить наших дітей жити з іншими людьми, співпрацювати, бути добрими громадянами й брати участь у процесі місцевого розвитку, бути відповідальними членами своєї громади й країни. Отож, які навички їм для цього потрібні і яка освітня система не просто повідомить їх про ці ролі, а допоможе їм випробувати їх на практиці та зрозуміти їх.

Третя ключова роль освіти – культурна. Історія, традиції, спосіб життя, погляди й цінності, притаманні різним спільнотам. Освіта, безперечно, має допомогти дітям зрозуміти культуру, до якої вони належать, крім того, світ невпинно розвивається і ускладнюється, і чимало викликів, які постали перед нами, є не лише економічні чи екологічні, а й культурні. Багато масштабних конфліктів між різними людськими громадами породжені різними культурними уявленнями, що лежать в основі їхнього способу життя. Отож, освіта має допомогти зрозуміти й сприяти розумінню інших культур, а також власної культури.

І четверта роль освіти – особистісна, найголовніша, бо освіта - це особиста справа, ми працюємо з дітьми, маємо справу з дітьми, які швидко розвиваються, чиї здібності – колосальні, і їхній розвиток залежить і від наших можливостей і того, як ми їх плекаємо.

Отже, побудована шкільна модель розвитку націлює випускника:

- на успіх і самореалізацію;
- приймати рішення й нести за них відповідальність;
- критичне та креативне мислення (генерацію ідей);
- свідомо вибирати професію;
- використовувати знання та навички як інструменти вирішення різноманітних життєвих питань;
- безперевно вчитися у подальшому (в тому числі й самоосвіта);
- бути самостійним;
- тайм-менеджмент.

Розділ 4. Цілі та завдання освітнього процесу школи

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм обумовлені наявною "моделлю" випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі України.

Перед школою поставлені такі конкретні цілі та завдання освітнього процесу:

- забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
- гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
- створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
- формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
- забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів.

Випускник нашої школи здатний до безперервного саморозвитку та самореалізації.

"Компетентність – динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність".

Ключові компетентності – ті, яких кожен потребує для особистої реалізації, розвитку, активної громадянської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування і які здатні забезпечити особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя.

Компетентний - означає знаючий, обізнаний у певній галузі.

Компетенція - коло питань, у яких особа має знання, досвід.

Усі компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. *Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:*

• уміння читати і розуміти прочитане;

• уміння висловлювати думку усно і письмово;

• критичне мислення;

• здатність логічно та аргументовано обґрунтовувати позицію;

• виявляти ініціативу;

• творити, бути креативним;

• уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати виважене рішення;

• уміння конструктивно керувати емоціями;

• застосовувати емоційний інтелект;

• здатність співпрацювати в команді.

Нова Українська Школа ставить за мету не просто йти в ногу з часом, а прагне випереджати час.

Сьогоднішній випускник Нової української школи – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації.

За умовами Нової Української Школи цілі та завдання освітнього процесу школи мають формувати модель випускника, яка включає наступні складові, які характеризується широким спектром впливів особистості:

1. Випускник має залишити школу професійно визначеним.
2. Повинен уміти методично грамотно, самостійно працювати.
3. Він має прагнути до самоосвіти та вдосконалення.
4. Випускник НУШ має брати активну участь у суспільно-культурному житті країни.
5. Має бути свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки.

6. Він повинен свідомо ставитися до свого здоров'я та довкілля.

Випускник Нової Української Школи вчиться мислити креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал. Адже у сучасному світі людину цінують насамперед за її *персоналіті* - індивідуальність, унікальність ідей та професійних рішень, адже саме творчість рухає прогрес і допомагає невпинно вдосконалювати світ.

Випускник НУШ має бути компетентний у ставленні до життя — потреба в самопізнанні, саморозумінні, самореалізації та інтелектуальній культурі.

Для глибшого розуміння суті окремих компонентів, вікових особливостей Моделі випускника Нової Української Школи, коротко розглянемо кожного з них:

Випускник початкових класів повинен мати якісні характеристики: упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю. Опанувати навички навчальної діяльності, прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя;

Випускник середніх класів має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);
- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;
- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;
- оцінювати свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;

- вести здоровий спосіб життя;
- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів повинен:

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;
- засвоїти зміст вибраного профілю навчання на рівні, що забезпечуватиме вступ до закладу вищої професійної освіти та подальше успішне навчання;
- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;
- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);
- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;
- знати і поважати культуру України та інших народів;
- поважати свою й чужу гідність;
- поважати права, свободи інших людей;
- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;
- поважати свою працю та працю інших людей;
- мати почуття соціальної відповідальності;
- вести здоровий спосіб життя;
- володіти способами отримання інформації;
- прагнути духовного і соціального добробуту.

Отже, прагнення до того, щоб кожний випускник був свідомим громадянином і патріотом своєї країни, на це ми повинні постійно звертати особливу увагу, здійснюючи просвітницько-виховні заходи в школі.

Модель випускника Нової Української Школи - це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Всі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива цілеспрямована праця, бажання вчитися та ділитися досвідом з іншими.

Розділ 5. Навчальний план на 2019-2020 навчальний рік та його обґрунтування

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

приватного закладу загальної середньої освіти
«Центр дистанційної освіти «Джерело»
на 2019/2020 навчальний рік

Погоджено на засіданні педагогічної ради
(протокол № 8 від 28.06.2019 року)

Київ 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Тип навчального закладу, кількість класів та учнів, що навчаються

Приватний заклад загальної середньої освіти «Центр дистанційної освіти «Джерело» (далі – Школа) – заклад з дистанційною формою навчання для учнів 1-11 класів (початкова, основна і старша школа).

Відповідно до п. 4 ст. 9 Закону України «Про освіту» дистанційна форма здобуття освіти - це індивідуалізований процес здобуття освіти, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Школа з дистанційною формою навчання є навчальним закладом, зорієнтованим на розв'язання освітніх задач за рахунок новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, закладом, де розроблена модель гнучкої освітньої системи, зорієнтована на створення оптимальних навчальних умов, які враховують потреби та можливості кожного учня не залежно від місця його проживання/перебування.

У Школі функціонують 1 – 11 класи. Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюється відповідно до Закону України «Про освіту».

Школа здійснює планування своєї діяльності на підставі: законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту» (зі змінами); Державного стандарту початкової загальної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року № 87, Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 року № 1392 (базової загальної середньої освіти з 1 вересня 2013 р., а в частині повної загальної середньої освіти — з 1 вересня 2018

року); Концепції профільного навчання у старшій школі, затвердженої Наказом МОН України від 11.09.2009 року № 854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі»; Наказу МОН України № 406 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня», Наказу МОН України № 408 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІІ ступеня», Наказу МОН України № 664 від 29.05.2014 та Наказ МОН № 855 від 07.08.2015року "Про затвердження Типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів ІІ ступеня" (зі змінами), Наказу МОН України від 20.04.2018 року № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня»; «Положення про дистанційне навчання», затвердженого Наказом МОН України № 466 від 25.04.13 року (зі змінами, внесеними згідно з Наказами МОН України № 660 від 01.06.2013 року, № 761 від 14.07.2015 року); «Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах», затвердженого Наказом МОН України № 8 від 12.01.2016 року, затвердженого Наказом МОН України № 955 від 10.07.2019; Листа МОН України від 20.04.2018 року № 1/9-254 "Щодо типових освітніх програм для 2-11 класів"; Статуту та інших нормативних актів Школи, - що забезпечує одержання учнями Школи загальної середньої освіти на рівні чинних Державних стандартів.

Згідно зі Статутом Школа має таку структуру:

школа І ступеню (1 – 4 класи);

школа ІІ ступеню (5 – 9 класи);

школа ІІІ ступеню (10 – 11 класи).

Орієнтовна кількість класів - 11.

В Школі навчаються учні: з усіх регіонів України (в тому числі з окупованих територій Донецької та Луганської областей, АР Крим), а також з біля 50-ти країн світу.

Як передбачено статтею 34 Закону України «Про загальну середню освіту», рішенням колегії МОН України (протокол № 6/6-20 від 03.07.2015 року) та відповідно до «Порядку проведення державної підсумкової атестації», затвердженого наказом МОН України № 1369 від 07.12.2018 року - навчальний рік закінчується проведенням Державної підсумкової атестації випускників початкової, основної і старшої школи.

ДПА (з метою внутрішнього моніторингу якості освіти) здобувачів початкової освіти після 4 класу здійснюється у формі підсумкових контрольних робіт з двох предметів:

- української мови (передбачає оцінювання результатів навчання з української мови та читання);
- математики.

ДПА здобувачів основної школи після 9 класу проходить на базі Школи та здійснюється з трьох предметів:

- української мови (диктант);
- математики;
- англійської мови.

Період екзаменації та конкретні дати для кожного предмета (Графік проведення ДПА) визначає Педагогічна рада і керівництво Школи. Ця інформація доводиться до відома учнів на навчальному сайті Школи (в тому числі у рубриці «Підготовка до ДПА») - до 03.04.2020 року.

Випускники з сертифікатом з англійської мови рівня В1 та вище, виданими відповідно до міжнародних правил сертифікації, - мають право не складати ДПА з англійської мови та отримують вищий бал автоматично.

Учні старшої школи складатимуть ДПА у формі ЗНО з трьох предметів: української мови і літератури, математики або історії України та предмету за вибором.

Філія «ПОЧАТКОВА ШКОЛА «ДЖЕРЕЛО» (1-4 класи)

Навчальний план початкової освіти визначає загальний обсяг навчального навантаження здобувачів освіти та дає цілісне уявлення про зміст і структуру початкової освіти як першого рівня загальної середньої освіти, встановлює погодинне співвідношення між освітніми галузями за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти та загальну щорічну кількість годин за освітніми галузями.

Навчальний план для 1 класу розроблено за Типовою освітньою програмою **для 1-2 класів, розробленою під керівництвом О.Я. Савченко.**

Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких **ключових компетентностей**:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними

проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньопредметні** та **міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності,

діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – *фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.*

Зберігаючи *наступність із дошкільним періодом* дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів індивідуально-персонального поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, тайм-менеджменту, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3-4 класах – формувальному та підсумковому (бальному) оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й

запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладів освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, районному, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні ефективні педагогічні рішення.

З урахуванням поетапного переходу закладу освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2019/2020 навчальному році освітню програму Початкової школи розроблено на основі:

для 1-2 класів — Державного стандарту початкової освіти (2018 р.), типових освітніх програм (**наказ МОН України від 21.03.2018 року № 268, наказ МОН України від 08.10.2019 року № 1272**);

для 3-4 класів — Державного стандарту початкової загальної освіти (2011 р.), типових освітніх програм (**наказ МОН України від 20.04.2018 року № 407**).

Типові освітні програми, за якими розроблено освітню програму Початкової школи «ЦДО «ДЖЕРЕЛО»

№ додатку навчального плану	*Класи*	*Варіант типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України*
№ 1	1 2	Типова освітня програма для закладів загальної середньої освіти, розроблена під керівництвом О.Я. Савченко, затверджена рішенням колегії Міністерства освіти і науки України (наказ МОН України від 21.03.2018 року № 268, наказ МОН України від 08.10.2019 року № 1272)
№ 2	3 4	Таблиця 1 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти І ступеня з українською мовою навчання (наказ МОН України від 20.04.2018 року № 407)

На основі навчальної програми предмета/інтегрованого курсу вчитель складає календарно-тематичне планування в довільній, зручній для використання формі, з урахуванням високотехнологічних різноманітних навчальних можливостей дистанційної форми навчання.

Календарне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням різноманітних електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарних планів є індивідуальною справою вчителя.

Години навчальних предметів інваріантної та варіативної складових навчального плану, що позначені дробовим числом (0,5, 1,5…) викладаються впродовж всього навчального року: ціла частина – щотижня, дробова (0,5) - по 1

години через тиждень. Варіативна складова навчального плану використана із врахуванням індивідуальних особливостей учнів, їх здібностей та освітніх запитів учнів та їх батьків. Варіативна складова навчального плану використовується для поглиблення знань з предметів інваріантної складової, а саме у 4-му класі: Англійська мова + 0,5 год., Інформатика + 0,5 год.

Автономія вчителя у школі забезпечується академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням та впровадженням авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Звертаємо увагу на те, що відповідно до вимог Державного стандарту початкової освіти в навчальних програмах з усіх предметів і курсів передбачено 20% резервного часу. При складанні календарно-тематичного планування учитель може використовувати його на свій розсуд, наприклад, для вдосконалення вмінь, дослідження місцевого середовища (довкілля), у якому мешкають діти, краєзнавчих розвідок, дослідницько-пізнавальних проектів та екскурсій, зокрема з ініціативи дітей. Педагог на навчальному сайті створює умови для проектної діяльності учнів, здійснення спостережень, досліджень, виконання практико орієнтованих завдань протягом навчального року. Вибір змісту і форм організації такої навчально-пізнавальної практики педагог визначає самостійно.

Фактичне виконання навчальної програми одночасно фіксується в електронному журналі на навчальному сайті школи та у Класному журналі відповідно до Інструкції щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти

і науки України від 08.04.2015 року № 412, та з урахуванням методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (лист МОН України від 21.09.2015 року № 2/2-14-1907-15 та лист МОН України від 22.05.2018 року № 1/9-332).

Новий Державний стандарт початкової освіти, регламентуючи свободу педагогічних спільнот у виборі шляхів навчання, виховання і розвитку школярів, відкриває для нашої школи можливість вибору та створення власного освітнього простору з урахуванням індивідуального підходу до особистості учня, сприяння розвитку його/її «Персоналіті». Пріоритети нового Державного стандарту передбачають реалізацію ідеї інтеграції; дослідницький підхід до формування умінь; конструювання знань, а не їх відтворення; організацію пошуку інформації з різних джерел; розвиток критичного мислення, творчості, засад «тайм-менеджменту» тощо.

Календарне та поурочне планування здійснюється вчителем у довільній формі, у тому числі з використанням різноманітних електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарних планів є індивідуальною справою вчителя. За рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів 3-4 класів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (мистецтво, фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Додаток 1

Навчальний план для учнів 1-2 класів

з українською мовою навчання

(за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом О.Я. Савченко)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень	
		Клас	
		1	2
Мовно-літературна	Українська мова	7	7
Іншомовна	Англійська мова	2	3
Математична	Математика	4	4
Природнича, громадянська й історична, соціальна, здоров'язбе-режувальна галузі)	Інтегрований курс «Я досліджую світ»	3	3
Технологічна	Технології та дизайн	1	1
Інформатична	Інформатика	-	1
Мистецька	Мистецтво	2	2
Фізкультурна	Фізична культура	3	3
Усього		19+3	20+3
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		20	22

Директор ЗЗСО

«Центр дистанційної освіти «Джерело» О.А. Кузьменко

Додаток 2

Навчальний план для учнів 3-4 класів

з українською мовою навчання

(за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти І ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 року № 407)

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
		3	4
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова	7	7
	Англійська мова	2	2
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2
Суспільствознавство	Я у світі	1	1
Мистецтво	Мистецтво	2	2
Технології	Трудове навчання	1	1
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	3	3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Додаткові години на вивчення англійської мови		0,5
	Додаткові години на вивчення інформатики		0,5
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня		21	22
Усього		21+3	21+3

Директор ЗЗСО
«Центр дистанційної освіти «Джерело» О.А. Кузьменко

ОСНОВНА ТА СТАРША ШКОЛА (5-11 класи)

Типові навчальні плани, за якими розроблено навчальний план

При складанні навчального плану на 2019-2020 навчальний рік використані варіанти Типових навчальних планів, затверджених МОН України (зведені в таблиці нижче) та Лист МОН України від 01.07.2019 року № 1/11-5966 «Щодо методичних рекомендацій про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2019/2020 навчальному році»:

№ додатку Навчального плану Школи	Класи	Варіант Типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України
№ 3	5-9	Таблиця №1 до Типової освітньої програми закладів II ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 405
№ 4	10-11	Таблиця №2 до Типової освітньої програми закладів III ступеня, затвердженої наказом МОН України від 20.04.2018 р. № 408

Навчальний план для 5 – 9 класів формує цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти (основна школа), встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, відповідність гранично допустимому тижневому навантаженню учнів. Навчальні плани охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Навчальний план для 10-11 класу розроблено відповідно до вимог Державного стандарту, з метою його впровадження у частині повної загальної

середньої освіти з 2 вересня 2019 року. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, варіативну складову, а також передбачає години на факультативи. На вивчення базових предметів зазначено мінімальну кількість тижневих годин, що мають забезпечити досягнення рівня очікуваних результатів навчання учнів згідно з державними вимогами Державного стандарту, які доповнені годинами з варіативної складової.

Повноцінність базової середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових. Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів конкретизовано варіативну складову робочого навчального плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової та факультативи. Варіативна складова навчального плану використана із врахуванням індивідуальних особливостей учнів, їх здібностей та освітніх запитів учнів та їх батьків. Зміст варіативної складової індивідуального робочого навчального плану обговорено та погоджено на засіданні педагогічної ради (протокол від 28.06.2019 р. № 8).

Школою з урахуванням матеріально-технічного, навчально-методичного та кадрового забезпечення, навчальних інтересів учнів та побажань батьків на 2019-2020 навчальний рік - обрано варіант організації освітнього процесу в 10-11-му класах, який містить перелік базових предметів, що включає окремі предмети суспільно-гуманітарного та математично-природничого циклів.

До базових предметів у 10-11-му класі належать: «Українська мова», «Українська література», «Зарубіжна література», «Англійська мова», «Історія України», «Всесвітня історія», «Громадянська освіта», «Математика», «Фізика і астрономія», «Біологія і екологія», «Хімія», «Географія», «Фізична культура», «Захист Вітчизни».

Реалізація змісту освіти в 10-11-му класі, визначеного Державним стандартом, також забезпечується вибірково-обов'язковими предметами

(«Інформатика», «Технології», «Мистецтво»), що вивчаються на рівні стандарту. У 2019-2020 навчальному році (на перхідному етапі до повної профілізації у наступному навчальному році) із запропонованого переліку учень 10-го класу за письмовою заявою має обрати два предмети (у такому разі години, передбачені на вибірково-обов'язкові предмети діляться між двома обраними предметами – по 1,5 години на кожний з обраних предметів).

Враховуючи особливості дистанційної форми навчання, на якій спеціалізується школа, та об`єктивну необхідність мінімально одного календарного року, щоби підготувати великий обсяг профілізованого навчального контенту на навчальному сайті школи з метою якісного впровадження певного профілю навчання, - в 11-му класі протягом 2019-2020 навчального року використовується варіант навчального плану *універсального профілю,* складеного відповідно до академічного рівня змісту освіти (таблиця 2 для шкіл з українською мовою навчання). Цей варіант навчального плану є універсальним; навчальний час рівномірно розподілений між окремими предметами. Основними напрямами диференціації навчання є розширення вивчення окремих предметів через запровадження індивідуальної форми навчання на онлайн консультаціях з педагогами.

Для недопущення перевантаження учнів за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (мистецтво, фізична культура та ін.) в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо).

Особливості організації навчально-виховного процесу

Особливостями навчально-виховного процесу є:

- організація навчально-виховного процесу на сайті *edu.cdo.org.ua* у інтернет середовищі Moodle. Відповідно до рішення педагогічної

ради при оцінюванні з предмету «Фізична культура» учням школи враховуються результати їхнього навчання з предмету фізичної культури у позашкільних закладах (наказ МОН України № 834 від 27.08.2010 р.) з поданням офіційного документу про проведені заняття фізичною культурою;

- участь у занятті і вивчення матеріалу учень підтверджує, відповідаючи на контрольні тести (або інші форми контролю). Тести слугують і для самооцінки отриманих знань учнем. По закінченню кожної теми передбачена перевірочна робота по темі;
- технологія дистанційного навчання дозволяє учневі, вчителю, а також батькам постійно стежити за успішністю в процесі навчання. Технологічно види та форми навчання, методи викладання, види перевірочних робіт передбачені найрізноманітніші, щоб навчання було результативним, а перевірка отриманих знань – об'єктивною, прозорою і всебічною;
- система MOODLE надає можливість виконання всіх видів перевірочних і самостійних робіт, передбачених навчальними програмами;
- тести - в основному в онлайн режимі - можуть бути з обмеженням часу або без, зі встановленням кількості спроб або без, можуть бути створені декілька варіантів, які відкриваються за випадковим вибором, тому, двом учням відкриються різні варіанти, знижуючи ймовірність плагіату;
- твори, есе, перекази - можуть виконуватися як в комп'ютерному наборі, так і здаватися як рукописи - в сканованому вигляді;
- завдання з математики, хімії та інших предметів - також можуть виконуватися від руки;

- лабораторні роботи, які за вимогами безпеки та доступності матеріалів можливо виконувати в домашніх умовах, учні виконують самостійно, за вказаним учителем планом, фіксуючи процес на вебкамеру і здаючи як відеоролик/відеопрезентацію. Інші роботи - у віртуальних лабораторіях або за відеоматеріалом, розробленим учителем;
- у таких предметах, як мови, де потрібні усні відповіді, мовні тренування, вивчення віршів напам'ять, використовуються можливості аудіо- та/або відео-запису. Школа дає рекомендації та чіткі інструкції щодо оснащення комп'ютерної техніки доступними і зручними у використанні програмами;
- у візуальному мистецтві, наприклад, часто використовуються можливості комп'ютерної графіки або сканування та завантаження творів учнів, віртуальні конкурси та інтерактивні виставки-презентації;
- передбачена групова робота (т. зв. Viki), коли клас ділиться на групи і члени кожної групи виконують окрему роботу (проект);
- учитель за потребою (або при виникненні підозр у плагіаті) може отримати від учня відповідь на поставлене запитання в режимі реального часу, до того ж з можливістю аудіо- та відеозапису;
- передбачено регулярні опитування та анкетування учнів з метою виявлення недоліків, сильних і слабких сторін процесу навчання, напрямів оптимізації навчального процесу;
- часовий режим розкладу занять визначено як рекомендований, оскільки учні школи можуть фізично знаходитися у різних часових поясах. Також у зв`язку з цією особливістю уроки на навчальному сайті структуровано за місяцями, семестрами (для зручності).

В умовах дистанційного навчання поділ на групи для вивчення окремих предметів не здійснюється.

У зв'язку із специфікою діяльності навчального закладу (дистанційна форма навчання) години на вивчення предмету «Фізична культура» зменшено удвічі порівняно з показниками Типових освітніх програм. З метою виконання Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти з предмету «Фізична культура» здійснюється виконання інваріантних, або обов'язкових модулів, які включають теоретико - методичні знання та загальну фізичну підготовку, визначені програмою для кожного класу. Навчально-виховний процес здійснюється із застосуванням міжпредметних зв'язків та елементів інноваційних методів навчання, із забезпеченням освітньої, виховної, оздоровчої, розвивальної спрямованості навчального процесу, формуванням в учнів умінь і навичок самостійно займатися фізичними вправами. Завдання для самостійного виконання фізичних вправ учні отримують на уроках фізичної культури. Вони спрямовані на підвищення рухового режиму у вільний час, досягнення рекреаційно-оздоровчого ефекту. У завданнях зазначаються фізичні вправи, послідовність їх виконання, кількість повторень, інтервали відпочинку, засоби самоконтролю, відмітки про виконання завдання. Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку: - формування компетентностей; - розвитку компетентностей; - перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей; - корекції основних компетентностей; - комбінований урок. Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім

уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму.

Навчально-практичне заняття в умовах дистаційного навчання здійснюється за допомогою віртуальних лабораторій та виконує функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також використовуються з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу. В освітньому процесі передбачені віртуальні екскурсії, що мають на меті показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів. Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу. Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Таким чином, навчальний план Школи спрямований на забезпечення особистісно-орієнтованого навчання учнів, передбачає організацію навчання на засадах глибокої поваги до особистості учня, врахування особливостей

індивідуального розвитку, ставлення до нього як до свідомого відповідального суб'єкта навчально-виховної взаємодії.

Структура навчального року та режим роботи

Згідно з Листом Департаменту освіти і науки міста Києва від 13.06.2019 року № 063-4227 «Про структуру 2019-2020 навчального року» навчальний рік у школі розпочинається 1 вересня святом - День знань - і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою, орієнтовно: I семестр - з 02 вересня по 24 грудня 2019 року, II семестр - з 13 січня по 29 травня 2019 року.

Канікули:

Осінні: 28.10. - 03.11.2019 р.

Зимові: 25.12. 2018 р. - 12.01.2020 р.

Весняні: 23.03. - 29.03.2020 р.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули, тривалість їх не може бути меншою 30 календарних днів.

Навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників основної та старшої школи.

Режим роботи Школи визначається на основі нормативно-правових актів, враховуючи особливості дистанційної форми освіти. Навчальні заняття в усіх класах Школи проводяться згідно з рекомендованим розкладом уроків. Тривалість уроків у 5-11-х класах – 45 хвилин.

Директор ЗЗСО
«Центр дистанційної освіти «Джерело» О.А. Кузьменко

Додаток 3

(**Таблиця № 1** до Типової освітньої програми закладів ІІ ступеня, затвердженої наказом МОН України **від 20.04.2018 р. № 405**)

Навчальний план для учнів 5-9 класів

Освітні галузі	**Навчальні предмети**	**Кількість годин на тиждень у класах**				
		5	**6**	**7**	**8**	**9**
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2
	Українська література	2	2	2	2	2
	Англійська мова	3	3	3	3	3
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2
Суспільство - знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1
	Основи правознавства	-	-	-	-	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	1	1	-	-
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-
	Мистецтво	-	-	-	1	1
Математика	Математика	4	4	-	-	-
	Алгебра	-	-	2	2	2
	Геометрія	-	-	2	2	2
Природо-знавство	Природознавство	2	-	-	-	-
	Біологія	-	2	2	2	2
	Географія	-	2	2	2	1,5
	Фізика	-	-	2	2	3
	Хімія	-	-	1,5	2	2
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1
	Інформатика	1	1	1	2	2
	Основи здоров'я	1	1	1	1	1

Здоров'я і фізична культура	Фізична культура	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Разом		**23,5+1,5**	**26,5+1,5**	**28+1,5**	**28,5+1,5**	**30+1,5**
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33
Всього (без урахування поділу класів на групи)		**25**	**28**	**29,5**	**30**	**31,5**

Директор ЗЗСО
«Центр дистанційної освіти «Джерело» О.А. Кузьменко

Додаток 4

(**Таблиця № 2** до Типової освітньої програми закладів ІІІ ступеня, затвердженої наказом МОН України **від 20.04.2018 р. № 408**)

Навчальний план для учнів 10-11 класів

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10 клас	**11 клас**
Базові предмети	**27**	**27**
Українська мова	2+0,5	2+0,5
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Англійська мова	2+1,5	2+1,5
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	2	-
Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	3+1	3+2
Біологія і екологія	2	2
Географія	1,5	1
Фізика і астрономія	3	4
Хімія	1,5	2
Фізична культура	1,5	1,5
Захист Вітчизни	1,5	1,5
Вибірково-обов'язкові (Інформатика, Технології, Мистецтво: 2 предмети на вибір)	**3**	**3**
Інформатика	1	1
Технології	1,5	1,5

Мистецтво	1,5	1,5
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття: Інформатика	0,5	0,5
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	**33**	**33**
Всього	**30**	**30**

Директор ЗЗСО
«Центр дистанційної освіти «Джерело» О.А. Кузьменко

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу та застосовуваних у ньому педагогічних технологій дистанційної форми навчання

Вчителі школи ЗЗСО «ЦДО «Джерело» самостійно добирають відповідні підручники, науково-методичну літературу, електронно-навчальні та наочно-навчальні посібники, форми, методи і засоби навчання із числа тих, які мають відповідний гриф МОН України. Вчителі ЗЗСО «ЦДО «Джерело» використовують поряд із традиційними формами і методами організації навчальних занять інноваційні технології навчання. Інваріантна складова навчання – визначається МОН України, варіативна – визначається рішенням педагогічної ради з урахуванням інтересів і побажань учнів та їх батьків. Бажаючим надається право і створюються умови для прискореного навчання за екстернатною формою.

Викладення навчального матеріалу відповідає методичним рекомендаціям МОН України. За базисну основу в контенті навчального предмету на навчальному сайті ЗЗСО «ЦДО «Джерело» вчитель використовує навчальні підручники та посібники, що рекомендовані МОН України, відповідно до календарно-тематичного планування. При цьому вчитель має право пропонувати учню додаткові інтерактивні посилання на корисні та цікаві інтерактивні джерела, зокрема, онлайн-музеї, науково-пізнавальну анімацію, фільми та ін. Форма дистанційної освіти стовідсотково забезпечує системність навчання - учень навчається на кожному уроці та отримує відповідну оцінку. Разом з тим, якщо учень документально підтверджує пропуск уроків за поважними причинами (як правило хвороба), щоб не порушувати його права, вчитель враховує, що учень пропустив певні уроки за об'єктивної причини. При цьому учень має право наздогнати пропущені уроки та отримати оцінки після одужання. Таким чином забезпечується – системність знань та навичок.

ЗЗСО «ЦДО «Джерело» забезпечує: єдині вимоги щодо наповнення контенту (змісту навчального матеріалу та форм контролю) навчального сайту з дотриманням вимог Державного стандарту середньої освіти; єдині формалізовані вимоги щодо текстових файлів (шрифт, єдині принципи наповнення, зручність та лаконічність для візуального сприйняття навчального матеріалу учнем); єдині вимоги щодо оптимального обсягу та якості відео та аудіо файлів, фото, слайдів та ін., що доповнюють текстовий навчальний матеріал і дозволяють збагатити подачу контенту, а також дозволяють учневі застосовувати всі види пам'яті та сприйняття в процесі навчання.

На головній сторінці навчального сайту ЗЗСО «ЦДО «Джерело» обов'язково розміщуються всі інструктивні матеріали (як у текстових, так і у відео, аудіо файлах) щодо технології та процедури дистанційного навчання, санітарних норм навчання, рекомендації щодо відпочинку між уроками та ін.

Дистанційна форма навчання у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» враховує особливості змісту навчального матеріалу відповідно до встановлених державою навчальних програм та специфіку форм контролю різних навчальних предметів. У ЗЗСО «ЦДО «Джерело» технологічно адаптовано форму здачі письмових файлових робіт: для математики, для української мови, для іноземної мови і т.д. Всі файли з письмовими роботами архівуються і дозволяють в будь-який момент підтвердити як самий факт здачі письмової роботи учнем, так проаналізувати системно всі письмові роботи учня, наприклад, за період навчального року або семестру.

ЗЗСО «ЦДО «Джерело» організовує та забезпечує навчально-виховний процес в оптимальному поєднанні режимів of-line та on-line на навчальному сайті. Освітянські платформи, які протягом десятиліть позитивно апробовані та активно застосовуються у міжнародному освітянському просторі (США, Канаді, Австралії, Європейському Співтоваристві), надають можливість виконання всіх видів перевірочних і самостійних робіт, передбачених Державним стандартом

початкової загальної освіти. Технологічно діяльність у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» розгорнуто в інтернет середовищі Moodle. В якості єдиної точки доступу до навчальних ресурсів ЗЗСО «ЦДО «Джерело» використовується спеціально створений навчальний сайт **edu.cdo.org.ua.**

Moodle - це система управління змістом сайту (Content Management System - CMS) або система управління курсами (Courses Management system - CMS), яку спеціально розроблено для створення якісних онлайн-курсів. Системи електронного навчання або E-learning системи часто називаються системами управління навчанням (Learning Management Systems - LMS) або віртуальними освітніми середовищами (Virtual Learning Environments - VLE). Проте які б терміни не використовувались, мова йде про компьютерні продукти, які дозволяють розробити електронний навчальний курс для публікації на CD-диску або на web-сайті. Moodle дозволяє створити єдиний навчальний простір для учнів і вчителів. Використовуючи Moodle, вчитель може обмінюватися повідомленнями з учнями, створювати і перевіряти завдання, публікувати текстові матеріали та багато ін. Особливістю Moodle при використанні є безпека на будь-якому рівні. Форми перевіряються, дані перевіряються на достовірність, cookies шифруються та ін.

ЗЗСО «ЦДО «Джерело» організовує навчання учнів школи за рекомендованим тижневим п`ятиденним розкладом занять, враховуючи специфіку дистанційної форми освіти. Часовий режим розкладу занять визначено як рекомендований, оскільки учні школи можуть фізично знаходитися у різних часових поясах. Також у зв`язку з цією особливістю уроки на навчальному сайті структуруються за місяцями, семестрами та навчальним роком (для зручності).

Участь у занятті та факт вивчення навчального матеріалу учень підтверджує, відповідаючи на контрольні тести (або виконуючи інші форми контролю), в тому числі під час онлайн спілкування з вчителем. Тести слугують

і для самооцінки отриманих знань учнем. По закінченню кожної теми передбачена перевірочна робота за відповідною темою.

Визначальною формою контролю при дистанційній формі освіти є тестова форма. При цьому тестові завдання у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» застосовуються в різноманітних формах: в онлайн режимі - можуть бути з обмеженням часу або без, можна встановити кількість спроб; можуть бути створені декілька варіантів, які відкриваються за випадковим вибором, тому, двом учням, наприклад, відкриються різні варіанти, знижуючи ймовірність плагіату. При цьому обмежені за часом тестові завдання не дозволяють учню скористатися «підручним матеріалом» і є принципово об'єктивними. Тестові завдання також передбачено: з одним або декількома правильними варіантами відповіді (прості та складні тестові завдання); на відповідність, з числовою відповіддю, з письмовою відповіддю в тестовому завданні, з варіантом вірно/невірно та інші; з файлами візуального анімаційного сприйняття (слайди, картинки та ін.). Саме дистанційна форма освіти дозволяє використовувати здобутки науки тестології максимально ефективно.

Окрім тестових завдань у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» за формою організації навчально-пізнавальної діяльності учнів перевірка може бути: індивідуальною, груповою, фронтальною; за способом – усною (онлайн бесіда, розповідь учня), письмовою (самостійні і контрольні роботи, перекази, диктанти, у тому числі окремі тестові, компетентнісні завдання тощо), а також практичною (дослід, практична робота, навчальний проект, учнівське портфоліо, спостереження, робота з картами, заповнення таблиць, побудова схем, моделей, проектні роботи тощо). Перевірка навчальних досягнень учнів здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими можливостями учнів. Для перевірки навчальних досягнень учнів передбачено застосовувати завдання різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в 2

стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення, оцінки. Результати оцінювання навчальних досягнень учнів є конфіденційною інформацією, доступною лише для дитини та її батьків (або осіб, що їх замінюють). При вербальному оцінюванні використовуються як усні, так і письмові оцінні судження, які характеризують процес навчання і відображають кількісний і якісний його результати: ступінь засвоєння знань і вмінь з навчальних предметів та характеристику особистісного розвитку учнів.

Зазначені форми контролю можуть виконуватися як в комп`ютерному наборі (тестові завдання), так і здаватися учнем як рукописи-файлові роботи - в сканованому вигляді (або у формі фотографії). У ЗЗСО «ЦДО «Джерело» передбачено інтерактивні практичні заняття - у віртуальних анімованих тренажерах або за відеоматеріалом, розробленим учителем.

ЗЗСО «ЦДО «Джерело» застосовує систему анти плагіату, про що попереджає учня в інструкціях, що розміщуються на навчальному сайті. Вчитель за потреби (або при виникненні підозр у плагіаті) може отримати від учня відповідь на поставлене запитання в режимі реального часу (під час онлайн спілкування), до того ж, з можливістю аудіо- та відеозапису.

Застосування платформи відео-конференцій є одним з головних технологічних елементів дистанційного навчання у ЗЗСО «ЦДО «Джерело». Оскільки відео-конференції дозволяють проведення онлайн консультацій/спілкування учнів з учителями (як індивідуальних, так і групових – наприклад, при роботі класу над спільним завданням, елементи якого розподілено вчителем серед учнів, компілюється загальний результат, що формує в учнів навичку колективної роботи над вирішенням певного завдання (проекту) та додатково комунікує учнів).

Відео-конференції дозволяють проводити, зокрема, аудіювання з іноземної мови, складати вивчені напам'ять; посилювати розвивально-мовленевий ефект при вивченні мов та ін. У таких навчальних предметах, як

мови, де передбачені усні відповіді, мовні тренування, вивчення віршів напам'ять, використовуються можливості аудіо- та/або відео-запису. В образотворчому мистецтві передбачено можливості комп`ютерної графіки або сканування та завантаження рукописних творів учнів, віртуальні конкурси та інтерактивні виставки-презентації.

Технології дистанційного навчання забезпечують ведення електронного журналу оцінок, які архівуються і які можна роздрукувати в паперовому вигляді за потребою або вимогою в будь-який час. Також у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» забезпечується ведення класних журналів відповідно до вимог чинного законодавства. Технологія дистанційного навчання дозволяє учню, вчителю, а також батькам чи опікунам постійно та системно аналізувати стан успішності в процесі навчання. Технологічно види та форми навчання, методи інтерактивного викладання, види перевірочних робіт передбачені найрізноманітніші, щоб навчання було результативним, а перевірка отриманих знань – об`єктивною, прозорою і всебічною.

Класні керівники-тьютори паекту «Стандарт» відіграють ключову роль у забезпеченні взаємозв'язку/комунікації між ЗЗСО «ЦДО «Джерело» та учнями, їх батьками або опікунами. Класні керівники застосовують всі форми зв'язку: електронна пошта, відео-конференції, телефон та ін. Класні керівники учнів пакету «Стандарт» щомісяця письмово (на елетронну пошту одного з батьків/опкунів) інформують про: стан відвідування навчальних занять; стан оцінювання знань учня; заходи навчально-виховного характеру – заплановані конференції, вебінари, інтерактивні конкурси тощо. Задля цього ЗЗСО «ЦДО «Джерело» технологічно розробляє та забезпечує загальну базу даних про учнів закладу. Класний керівник за допомогою обраної платформи відео конференцій також пропонує батькам чи опікунам щомісяця збиратися з метою обговорення нагальних питань та з'ясування рекомендацій щодо оптимізації навчального процесу.

При оцінюванні з предмету «Фізична культура» учням ЗЗСО «ЦДО «Джерело» враховуються результати їхнього навчання з предмету фізичної культури у позашкільних закладах - відповідно до наказу МОН України № 834 від 27.08.2010 р. з доданням офіційного документу про проведені заняття фізичною культурою або офіційне документальне звільнення від фізичних навантажень (офіційна медична довідка або заключення встановленої форми).

У ЗЗСО «ЦДО «Джерело» передбачено регулярні анонімні опитування та анкетування учнів з метою виявлення позитивних та проблемних сторін процесу навчання, напрямів оптимізації навчального процесу. Також у навчальному закладі передбачено систему рейтингів учителів, а також форми заохочення учителів з метою позитивного стимулювання у зростанні професійної майстерності.

У ЗЗСО «ЦДО «Джерело» планується забезпечення максимальної етичності щодо навчального процесу, зокрема: учні, які навчатимуться в одному класі, не мають доступу до інформації - на яку оцінку виконав завдання його однокласник. Також учні не можуть списати відповіді у своїх однокласників. Саме тому у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» учням психологічно комфортно, а єдиною формою конкуренції між учнями постає виключно конкуренція знань та навичок.

Отже, використання дистанційної форми навчання у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» забезпечує рівні права та можливості щодо доступу до якісної обов'язкової шкільної освіти широких верств різних категорій учнів.

Розділ 7. Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми забезпечують відповідь на головне запитання: як адміністрація, педагогічний колектив школи

та батьки учнів будуть визначати досягнення або недосягнення заявлених цілей і задач освітнього процесу.

На рівні школи, враховуючи особливості дистанційної форми навчання, - розроблено систему показників та критеріїв (в тому числі й авторських, враховуючи багаторічний практичний досвід педагогічного колективу), що дозволяє судити про те, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки реальний "продукт" діяльності школи відповідає ідеальній "моделі" випускника.

Адміністрація та педколектив школи як наслідок успішної реалізації освітньої програми мають наступні очікувані результати:

- якісний рівень навчальних досягнень учнів;
- позитивний імідж навчального закладу;
- впроваджена система компетентнісного навчання;
- в учнів сформовані ключові життєві компетентності;
- висока життєва адаптивна компетентність учнів.

Система внутрішнього забезпечення якості освіти у школі складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Основними завданнями системи внутрішнього забезпечення якості освіти у школі є:

- оновлення методичної та технологічної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Особистісне (в індивідуальному темпі – заради усвідомлення) спрямування освіти у школі зумовлює необхідність інтегровано оцінювати її якість в єдності індивідуальних характеристик особистості, педагогічних показників організації освітнього середовища і соціальних параметрів функціонування освітньої системи. За характером впливу на якість шкільної освіти у закладі можуть використовуватися такі показники для її оцінювання:

– результативності (рівень навченості, вихованості, соціальної зрілості, тайм-менеджменту);

– ефективності (економічна або соціальна, прийняття рішень, збереження здоров'я, довкілля);

– доцільності (досягнення поставлених цілей, упровадження засобів, психологічний супровід);

– оптимальності (сформованість цілісної системи освіти);

– розвитку (динаміка змін, креативність);

– забезпечення (ресурси, комп'ютеризація, матеріально-технічна база);

– потенційних можливостей (кадровий склад, підвищення кваліфікації, удосконалення методик та технологічної складової).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту

		наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування. Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач;

		використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.

		Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення;

		аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.

		Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення:культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси:математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення:усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природніх ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики

		щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Наскрізні лінії, що формує школа в освітньому дистанційному процесі, є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями творчо реалізується педагогами школи насамперед через:

– організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

– окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжпредметні, міжкласові та загальношкільні (групові) проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою:

– предмети за вибором;

– роботу в проектах;

– позакласну навчальну роботу і роботу факультативів/гуртків.

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Обрана освітня програма реалізації змісту освіти у школі органічно поєднує навчання, виховання і розвиток дитини і будується на основі особистісно орієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів як єдиного системного утворення.

Відповідно до особистісно-орієнтованого підходу в центр освітнього процесу ставляться інтереси здобувача освіти. Освітній процес у школі передбачає гуманне суб'єкт-суб'єктне співробітництво всіх його учасників, діагностично-стимулюючий спосіб організації навчального пізнання, діяльнісно-комунікативну активність учнів, проектування індивідуальних досягнень в усіх видах пізнавальної діяльності, якомога повніше врахування особистих потреб в доборі змісту, методик і технологій навчання та оцінювання учнів.

Компетентнісний підхід передбачає досягнення нової якості результатів освітнього процесу шляхом його орієнтації на формування системи компетентностей особистості як її здатності до продуктивної діяльності у різноманітних навчальних і життєвих ситуаціях на основі здобутих знань, сформованих умінь, мотивів, усвідомлених ціннісних ставлень до світу, набутого пізнавального досвіду. Така система компетентностей характеризується насамперед міжпредметним змістом, готовністю людини до перетворювальних способів дій, креативної діяльності загалом.

Діяльнісний підхід зумовлює залучення учнів до різноманітних видів діяльності, що дозволяє їм успішніше оволодівати суспільним досвідом та, як наслідок, забезпечує соціальну активність особистості в суспільному житті. Він є системо-утворюючим елементом між компетентнісним і особистісно-орієнтованим підходами, об'єднуючи їх в єдине ціле.

На основі зазначених підходів у школі утверджується новий прогресивний тип навчання – навчання інноваційне, яке на відміну від традиційного, націленого

в основному на освоєння і підтримку наявних здобутків цивілізації, формує особистість, здатну вносити інноваційні зміни в існуючу культуру й середовище, успішно розв'язувати проблемні ситуації, які постають як перед окремою людиною, так і перед суспільством.

Таке навчання передбачає постійне залучення учнів до активної навчально-пізнавальної діяльності, що характеризується інтенсивною багатосторонньою комунікацією суб'єктів діяльності, обміном інформацією, результатами діяльності учнів між собою і вчителем. Воно спонукає їх до ініціативності, творчого підходу та активної позиції у всіх видах зазначеної діяльності, передбачає не отримання, а здобування знань і вмінь, конструювання власного образу світу та простору, формування ключових компетентностей самим учнем, що значно підвищує результативність освітнього процесу. Результати такого навчання полягають у значно глибшому й усвідомленому розумінні учнями сутності вивченого, сформованості умінь самостійно критично аналізувати і оцінювати інформацію, формулювати висновки, аргументовано відстоювати свої погляди, слухати інших, поважати альтернативну думку, працювати в групі, будувати конструктивні стосунки з її членами і визначати своє місце в ній.

Навчально-виховний процес у школі ґрунтується на запровадженні компетентнісно орієнтованих методик та інноваційних технологій навчання та оцінювання результатів навчання, варіативності форм і методів навчання учнів, створенні аутентичного інформаційно-освітнього середовища з використанням сучасних (що відповідають світовому рівню) інформаційно-комунікаційних технологій, яке враховує вікові та пізнавальні особливості дітей та їхні здібності, інтереси й освітні потреби.

Школа створила власне унікальне інформаційно-освітнє середовище, в якому провідна роль належить інформатизації загальної середньої освіти, широкому використанню інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому

процесі, формуванні ІКТ-компетентностей всіх суб'єктів освітнього процесу. Забезпечується максимальне впровадження технологій дистанційного навчання.

Всі педагогічні працівники забезпечені комп`ютерами, мають можливість працювати з оргтехнікою та комп`ютерами, розробляти завдання різних форм для учнів, знаходити необхідні матеріали в Інтернеті. Також усі вчителі та адміністрація школи підключені до серверу відео конференцій *BigBlueButton* в інформаційній системі ЗЗСО «ЦДО «Джерело».

BigBlueButton - відкрите програмне забезпечення для проведення відеоконференцій в локальній мережі або мережі Інтернет. Система розроблена в першу чергу для дистанційного навчання. BigBlueButton підтримує наявність декількох аудіодоріжок і обмін відео-файлами, можливість показу презентацій, документів Microsoft Office і OpenOffice, зображень, PDF документів. Так само підтримуються розширені можливості інтерактивної дошки - такі, як вказівник, масштабування і малювання, доступ до робочого столу. Для зворотнього зв'язку з учасниками веб-конференції існують публічні та приватні чати. Крім того, користувач може увійти в конференцію або як глядач або як модератор. Як глядач, користувач може приєднатися до голосової конференції, використовувати web-камеру, підняти руку (попросити слово), і спілкуватися з іншими людьми. В якості модератора, користувач має можливість відключити/включити мікрофон будь-якого глядача, видалити будь-якого глядача з веб-конференції, а також передати слово будь-якому глядачеві для виступу (зробити будь-якого користувача провідним). Ведучий може завантажувати презентації, документи, використовувати інтерактивну дошку. Є можливість показувати документи, малювати графіку, показувати свій екран іншим учасникам, передавати управління своїм екраном, а так само управляти чужим, і головне – здійснювати дистанційно відеоконференції всіх учасників для вирішення оперативних питань.

ІТ-працівники ЗЗСО «ЦДО «Джерело» забезпечують технологічну складову організації навчання та безпосередньо навчального процесу з питань: організації контентування навчальних предметів; забезпечення відео конференцій (онлайн консультацій вчителя з учнями, проведення онлайн оперативних педнарад); технологічної підтримки на навчальному сайті рубрик «Вчительська», «Методичний кабінет», «Сторінка класного керівника класу»; забезпечення єдиної бази-реєстру учнів; надання консультацій та допомоги учням та вчителям.

Електронно-бібліотечний фонд ЗЗСО «ЦДО «Джерело» забезпечено електронними підручниками/посібниками, мультимедійними навчальними комплексами та конструкторами, мультимедійними лабораторіями, електронними тренажерами та мультимедійними конструкторами уроків (видавництва «Розумники», «Основа», «Генеза» та ін.), рекомендованими МОН України, з усіх навчальних предметів відповідно до робочого плану школи та Календарно-тематичних планів.

У Методичному кабінеті заступника директора з навчально-виховної роботи на сайті в рубриці «Вчительська» знаходиться спеціальна навчально-методична література, зразки документів, таблиці та схеми, додаткова література для учителів та голів, членів Методичних об'єднань.

З метою підвищення якості освіти колектив ЗЗСО «ЦДО «Джерело» організовує та проводить дистанційну гуртково-вебінарну роботу за інтересами учнів, інтерактивні тематичні конкурси; застосовує в освітній роботі педагогічні інновації, сучасні психолого-педагогічні та інформаційно-комунікаційні технології; систематично вивчає, узагальнює та поширює передовий міжнародний інтерактивний педагогічний досвід; підтримує активну взаємодію з батьками. При організації спільної роботи з батьками учнів колектив ЗЗСО «ЦДО «Джерело» передбачає різні форми взаємодії з ними: як традиційні (зв'язок з класними керівниками, консультації, бесіди й т.ін.), так і нові (електронний журнал оцінок для щоденної можливості аналізу батьками стану

оцінювання знань учня, електронні міні-бібліотеки, інформаційний сайт ЗЗСО «ЦДО «Джерело» - http://cdo.org.ua/; Інформаційний Блог школи - https://cdo.org.ua/blog/; професійні шкільні стронки у Фейсбуці https://www.facebook.com/cdodgerelo/; Інстаграмі - https://www.instagram.com/cdodzherelo/ - з корисною/пізнавальною інформацією для учнів та батьків, родин в цілому).

Зазначені форми та методи навчальної та виховної діяльності надають можливість навчати та виховувати дітей, які відповідають потребам сучасного духовного життя суспільства, виховують національно-політичну, культурну, державну еліту.

Отже, ЗЗСО «ЦДО «Джерело» здійснює тісну співпрацю батьківського, учнівського та педагогічного колективів.

Базовими інформаційними та навчальними ресурсами у ЗЗСО «ЦДО «Джерело» передбачено електронні підручники та мультимедійні посібники, рекомендовані МОН України. Разом з тим, додатково використовуються інші авторські навчально-пізнавальні матеріали, які мають гриф МОН України.

Технології віртуального класу дозволяють змоделювати навчальний процесс таким чином, щоб він не відрізнявся від традиційного уроку і мав виражену комунікаційну складову.

Викладання кожного навчального предмету проводиться за завчасно затвердженим календарно-тематичним планом і побудовано за принципом уроків. Кількість уроків і обсяг навчального матеріалу - відповідно до Типових навчальних програм і навчальних програм, затверджених МОН України. Участь у занятті й вивчення матеріалу учень підтверджує, відповідаючи на контрольні тестові завдання (або інші фіксуючі форми контролю). Також тестові завдання слугують і для самооцінки отриманих знань учнем. Додатково по закінченню кожної теми передбачена перевірочна робота за темою. Технологія системи дозволяє учневі, вчителю, а також батькам постійно стежити за станом

успішності в процесі навчання. Технологічно види та форми навчання, методи викладання, види перевірочних робіт передбачені найрізноманітніші, щоб навчання було результативним, а перевірка отриманих знань – об`єктивною, прозорою і всебічною.

Система MOODLE надає можливість виконання всіх видів перевірочних і самостійних робіт, передбачених навчальними програмами:

• Тести - в основному в онлайн режимі - можуть бути з обмеженням часу або без, можна встановити кількість спроб, можуть бути створені декілька варіантів, які відкриваються за випадковим вибором, тому, двом учням відкриються різні варіанти, знижуючи ймовірність плагіату.

• Твори, есе, перекази (різноманітні файлові письмові роботи), а також інтерактивні карти - можуть виконуватися як в комп`ютерному наборі, так і здаватися як рукописи (або від руки заповнені форми) - в сканованому або фото-вигляді.

• Завдання з математики, образотворчого мистецтва та інших предметів - також можуть виконаються від руки.

• Практичні роботи, які за вимогами безпеки та доступності матеріалів можливо виконувати в домашніх умовах, учні виконують самостійно, за вказаним учителем планом та з урахуванням правил безпеки, фіксуючи процес на вебкамеру і здаючи як відеоролик/відеопрезентацію. Технічно це не складно, навпаки - молоде покоління це виконує з великим ентузіазмом та зацікавленістю. Інші роботи - у віртуальних лабораторіях/тренажерах або за відеоматеріалом, розробленим учителем. У таких предметах, як мови, де потрібні усні відповіді, мовні тренування, вивчення віршів напам'ять, використовуються можливості аудіо- та/або відео-запису. Навчальний заклад дає рекомендації та чіткі інструкції щодо оснащення комп`ютерною технікою, доступними і зручними у використанні програмами.

• У мистецтві часто використовуються можливості комп`ютерної графіки або сканування та завантаження творів (портфоліо) учнів, віртуальні конкурси та інтерактивні виставки-презентації.

• Передбачена також учнівська групова робота (Viki), за якої клас поділяється на групи і члени кожної групи виконують окрему роботу (проект).

• Онлайн консультації, форумні консультації, уроки, перевірки отриманих знань - учитель за потреби (або при виникненні підозр у плагіаті) може отримати від учня відповідь на поставлене запитання в режимі реального часу, до того ж з можливістю аудіо- та відеозапису.

• Передбачено регулярні опитування та анкетування учнів з метою виявлення позитивних і проблемних сторін процесу навчання, напрямів оптимізації навчального процесу.

• Передбачено систему рейтингів учителів, а також заохочення тих учителів, про яких найбільш позитивно відгукуються учні та батьки.

Таким чином, дистанційна форма навчання, якщо в ній оптимально використовуються надані системою технологічні можливості, що вдало поєднуються з навчально-змістовною складовою навчання, - багато в чому випереджає можливості традиційної форми навчання. Зокрема, вчитель не в змозі фізично в класі під час одного уроку «викликати до дошки» та з'ясувати рівень знань усіх учнів класу, а при дистанційній формі навчанні - це реально.